

فلسفه و منطق ۳

۱- با توجه به نظر ابن‌سینا در مورد قضیه «اسب موجود است» در ارتباط با وجود و ماهیت در این قضیه نمی‌توان گفت.....

(۱) تفاوت اسب و وجود فقط در ذهن و از جهت مصداق است.

(۲) در خارج از ذهن دو امر جداگانه به نام وجود و اسب نداریم.

(۳) در خارج از ذهن، واقعییتی یگانه است که هر دو مفهوم اسب و وجود را به آن نسبت می‌دهیم.

(۴) هر شیء واقعی در خارج از ذهن یک چیز است نه دو چیز.

۲- در کدام گزینه به ترتیب یک ماهیت قطعاً موجود، یک ماهیت قطعاً معدوم، یک ماهیت مشکوک به وجود و عدم به درستی ذکر شده است؟

(۱) خدا - دریای جیوه - شیطان (۲) گیاه - اژدهای هفت سر - ماوراءالطبیعه

(۳) خدا - شریک‌الباری - کوه الماس (۴) گیاه - شریک‌الباری - کوه قاف

۳- در کدام نوع حمل، تفاوت موضوع و محمول صرفاً در گستردگی مفهوم آن‌ها است؟ و کدام مثال در مورد آن درست است؟

(۱) حمل اولی ذاتی - انسان انسان است (۲) حمل شایع صناعی - انسان باسواد است

(۳) حمل شایع صناعی - اسب حیوان مسابقه است (۴) حمل اولی ذاتی - اسب حیوان شیهه کشنده است

۴- در قضیه «انسان مخلوق است» حمل محمول بر موضوع، حمل..... است زیرا محمول و موضوع..... داشته و محمول برای

موضوع نیاز به دلیل..... زیرا.....

(۱) اولی ذاتی - اتحاد مصداقی و وجودی - ندارد - محمول ذاتی موضوع است.

(۲) اولی ذاتی - اتحاد مفهومی - ندارد - محمول ذاتی موضوع است.

(۳) شایع صناعی - اتحاد مصداقی و وجودی - دارد - محمول ضروری موضوع نیست.

(۴) شایع صناعی - اختلاف مفهومی - ندارد - محمول ضروری موضوع است.

۵- هرگاه در دو قضیه حملی رابطه محمول با موضوع به گونه‌ای باشد که عقل به ترتیب نقیض این رابطه و خود این رابطه را بپذیرد رابطه

..... و نام دارد مانند..... و

(۱) امتناعی - امکانی - ارتفاع و میانه مثلث یکی است - هوای جنوب کشور گرم است.

(۲) امتناعی - ضروری - مثلث دایره است - مثلث شکل است.

(۳) امکانی - امکانی - فردا هوا آفتابی است - انسان باسواد است.

(۴) ضروری - امتناعی - انسان ناطق است - مثلث چهارضلعی است.

۶- برهان ابن‌سینا در اثبات وجود خداوند به چه نامی معروف است؟ خود او این برهان را در کدام کتابش آورده و آن را چه نامیده است؟ با الهام از

چه چیزی این نام‌گذاری صورت گرفته است؟ این برهان به کدام مسأله فلسفی وابسته است؟

(۱) وجوب و ضرورت - برهان سینوی - اشارات و تنبیهات - احادیث اسلامی - اعتقاد به اصالت ماهیت و مغایرت آن با وجود

(۲) وجوب و ضرورت - برهان صدیقین - شفا - آیات قرآنی - اعتقاد به اصالت وجود و عینیت آن با ماهیت

(۳) وجوب و امکان - برهان صدیقین - اشارات و تنبیهات - آیات قرآنی - اعتقاد به اصالت ماهیت و مغایرت آن با وجود

(۴) وجوب و امکان - برهان سینوی - شفا - احادیث اسلامی - اعتقاد به اصالت وجود و عینیت آن با ماهیت

۷- در حکمت متعالیه ملاصدرا، وابستگی جهان به خداوند چه نوع وابستگی است؟ این وابستگی بر مبنای کدام نظریه فلسفی حکمت متعالیه اثبات

می‌شود؟ و این نظریه مبتنی بر کدام اصول فلسفی است؟

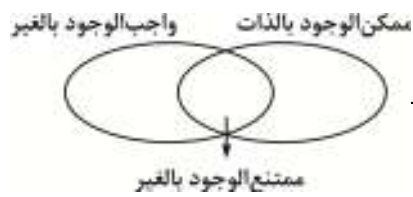
(۱) وجود وابسته و نیازمند به وجود غنی بالذات - امکان فقری - اصالت وجود و وحدت تشکیکی وجود

(۲) وجود ضعیف و ناقص به وجود شدید و کامل - امکان ذاتی - اصالت وجود و وحدت تشکیکی وجود

(۳) ممکن‌الوجود بالذات به واجب‌الوجود بالذات - امکان ذاتی - اصالت ماهیت و مغایرت وجود با ماهیت

(۴) ممکن‌الوجود به واجب‌الوجود - امکان فقری - اصالت ماهیت و مغایرت وجود با ماهیت

۸- نسبت میان ممکن الوجود بالذات با واجب الوجود بالذات کدام یک از نسبت‌های چهارگانه منطقی است؟ کدام شکل بیانگر نسبت میان ممکن الوجود بالذات با واجب الوجود بالذات و ممتنع الوجود بالذات با واجب الوجود بالذات است؟

(۲) عموم و خصوص من وجه -

(۱) عموم و خصوص مطلق -

(۳) تباین -

(۴) تباین -

۹- کدام یک از روابط زیر به ترتیب رابطه بعد از وجود و رابطه وجودی است؟

(۱) حرکت و زمان - خورشید و اشعه خورشید

(۲) رابطه نظم - رابطه والدین فرزندی

(۳) رابطه والدین فرزندی - حرکت و زمان

(۴) خورشید و اشعه خورشید - رابطه آتکا

۱۰- اگر استدلال شود «شب و روز و رعد و برق میلیون‌ها سال است که پشت سر هم می‌آیند ولی باعث تداعی ذهنی علیت و حکم به علیت میان آن‌ها نشده است» پاسخی به کدام نظریه چگونگی درک رابطه علیت خواهد بود؟

(۱) دکارت

(۲) کانت

(۳) تجربه‌گرایان

(۴) هیوم

۱۱- «اگر به درب بسته‌ای فشار آوریم توقع داریم که باز شود در صورتی که باز نشود می‌گوییم باید باز می‌شد» این عبارت بیانگر کدام اصل فلسفی بوده و در مورد آن کدام تعبیر کامل و مناسب است؟

(۱) سنخیت علت و معلول - هر علتی معلولی خاص و ویژه دارد.

(۲) سنخیت علت و معلول - هر معلولی از علتی خاص صادر می‌شود.

(۳) وجوب علی و معلولی - هر ممکن الوجودی در صورت وجود علت، واجب الوجود می‌شود.

(۴) وجوب علی و معلولی - ماهیت ممکن الوجود تا واجب الوجود نشود وجود نمی‌یابد.

۱۲- اگر گفته شود «آن چه که در این جهان وجود دارد بنا به ضرورت و مصلحتی وجود یافته است» اشاره به اصل فلسفی نموده‌ایم که انکار آن به منجر می‌شود.

(۱) اصل وجوب‌بخشی علت به معلول - صدفه و اتفاق در معنای اول

(۲) اصل وجوب‌بخشی علت به معلول - صدفه و اتفاق در معنای دوم

(۳) اصل سنخیت علت و معلول - صدفه و اتفاق در معنای دوم

(۴) اصل سنخیت علت و معلول - صدفه و اتفاق در معنای سوم

۱۳- «فردی چاهی می‌کند تا به وسیله آن به آب برسد ولی به گنج می‌رسد» این حادثه به کدام معنای اتفاق اشاره دارد و کدام عبارت در مورد آن درست است؟

(۱) میان علت و معلول رابطه حتمیت وجود ندارد - نفی‌کننده قطعیت نظام هستی است.

(۲) رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده است - با اصل علیت فلسفی تناقض ندارد.

(۳) رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده است - با اصل علیت فلسفی تناقض دارد.

(۴) ممکن است از هر علتی هر معلولی پدید آید - بی‌ارتباط با اصل علیت نیست.

۱۴- در یونان باستان کدام فیلسوف، ماده اولیه تشکیل‌دهنده جهان را برخورد اتفاقی ذرات اتم با یکدیگر دانسته؟ این نظر با کدام اصل فلسفی ناسازگار است؟ اصطلاح رایج شانس در بین مردم به کدام معنای اتفاق مربوط می‌شود و به لحاظ فلسفی کدام عبارت در مورد آن درست است؟

(۱) هراکلیتوس - سنخیت علت و معلول - معنای اول اتفاق - بی‌ارتباط با اصل علیت است.

(۲) دموکریتوس - علت و معلول - معنای اول اتفاق - بی‌ارتباط با اصل علیت است.

(۳) دموکریتوس - علت و معلول - معنای چهارم اتفاق - بی‌ارتباط با اصل علیت نیست.

(۴) هراکلیتوس - سنخیت علت و معلول - معنای چهارم اتفاق - بی‌ارتباط با اصل علیت نیست.

۱۵- با توجه به بحث «وجوب و امکان» و «علت و معلول» کدام نتیجه‌گیری در ارتباط با رابطه‌ی خدا با جهان مناسب‌تر است؟

(۱) هر معلولی علتی دارد و خداوند علت پیدایش جهان است.

(۲) هر حادثه‌ای علتی دارد و خداوند علت حوادث جهان است.

(۳) موجودات ممکن به واسطه علل خود واجب‌الوجود شده و خداوند علت حقیقی و واجب‌الوجود بالذات موجودات است.

(۴) جهان هستی ممتنع‌الوجود بالذات است که به واسطه خداوند که واجب‌الوجود بالذات است وجود یافته است.

۱۶- اولین برهان‌های استدلالی برای وجود خدا و مبدأ نخستین جهان از بوده که در مورد این برهان‌ها می‌توان گفت

۱) افلاطون - این استدلال‌ها از استحکام خاصی برخوردارند و زمینه‌ساز برهان‌های بعدی هستند.

۲) ارسطو - این استدلال‌ها فقط قدم‌های اولیه برای استفاده از استدلال برهانی در اثبات وجود خدا بوده است.

۳) افلاطون - این استدلال‌ها فقط قدم‌های اولیه برای استفاده از استدلال برهانی در اثبات وجود خدا بوده است.

۴) ارسطو - این استدلال‌ها از استحکام خاصی برخوردارند و زمینه‌ساز برهان‌های بعدی هستند.

۱۷- طبق نظر دیوید هیوم فیلسوف مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی برای اثبات وجود خدا، برهان است که از

گرفته شده و در مورد آن می‌توان گفت

۱) تجربه‌گرا - نظم - تجربه - حداکثر می‌تواند یک ناظم و مدبّر را اثبات کند.

۲) تجربه‌گرا - نظم - عقل - نمی‌تواند یک خالق نامتناهی را اثبات کند.

۳) عقل‌گرا - محرک اول - تجربه - حداکثر می‌تواند یک ناظم و مدبّر را اثبات کند.

۴) عقل‌گرا - محرک اول - عقل - نمی‌تواند یک خالق نامتناهی را اثبات کند.

۱۸- در مورد مباحث خداشناسی فلسفی فیلسوفان کدام عبارت درست نیست؟

۱) این مباحث تا وقتی فلسفی است که از استدلال عقلی محض تجاوز نکند.

۲) در این مباحث نتایج تفکر باید به صورت استدلالی عرضه شود.

۳) ذهن فلسفی باید از هر گونه عقیده‌ای در مورد خدا خالی باشد.

۴) پذیرفتن یا ردّ اعتقاد به خدا صرفاً براساس قواعد فلسفی باشد.

۱۹- برهان فارابی در اثبات وجود خدا مبتنی بر اصل بوده که براساس آن اگر سلسله علت‌ها و معلول‌ها به علت‌العلل ختم نشود

..... لازم می‌آید که مستلزم است.

۱) تقدم ماهیت علت بر ماهیت معلول - تسلسل علل متناهی - تضاد

۲) تقدم وجود علت بر وجود معلول - تسلسل علل نامتناهی - تناقض

۳) مشروط بودن وجود معلول به وجود علت - تسلسل علل نامتناهی - تضاد

۴) مشروط بودن وجود معلول به وجود علت - تسلسل علل متناهی - تناقض

۲۰- ابن‌سینا در کتاب، علت بقای ممکن‌الوجودها را دانسته که نوعی است که در از سوی خداوند

به ودیعت نهاده شده است.

۱) اشارات - عقل - گرایش فطری - ذات انسان

۲) رسالۃ‌العشق - عقل - اشتیاق ذاتی - ذات انسان

۳) اشارات - عشق - اشتیاق ذاتی - حقیقتی هستی

۴) رسالۃ‌العشق - عشق - گرایش فطری - حقیقت هستی